

פרשת נח

גליון מס' 118

אור ישראל

דבר העורך

כתוב בפרשה "ונח איש צדיק תמים היה בדרותיו" (ו, ט) במדרש "יש מרבותינו דורשים אותו לשבח, כל שכן שאילו היה בדור צדיקים היה צדיק יותר, ויש שדורשים אותו לגנאי, לפי דורו היה צדיק, ואילו היה בדורו של אברהם לה היה נחשב לכלום", ובכך תמהו למה לן לגנות נח שבדור אחר לא היה צדיק, והלוא צדיק היה בדורו וראוי לשבחו על כך.

ונראה שנח היה צדיק גם בדור של צדיקים, וכל שכן בדור של רשעים, ורק בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום, וכמבואר במדרש בדורו של אברהם ולא כתיב בדור צדיקים כהמדרש הקודם. שאברהם דרש חסד, והיינו להתחסד גם ברוחניות ולפעול אצל אחרים לקרבם לשכינה, ובזה נח לא היה נחשב לכלום בדור אברהם, שלא מסר נפשו להתחסד כאברהם ולהטיב לאחרים, ואם כן בצדקתו נח הגיע לשיא המדרגה, אבל גנאי הוא לו שלא נקט במידת החסד.

וזהו שפירש רש"י ר"פ לך לך "והיה ברכה בך חותמין", שמסיים ברכה ראשונה בש"ע במגן אברהם, להורות לדורות שהחסד הוא יסוד בעם ישראל, וכשאנו מצטיינים בחסד, נוכל לבקש מאלקינו ית"ש שיתחסד עמנו, ולכן מפליגים בשבח מידת החסד וחותמין בה.

**שבת שלום!
העורך.**

פניני הפרשה

מלוקט מספרים שונים

"אלה תולדות נח, נח" (ו, ט)

פירש ה'בן איש חי', כידוע "כמים הפנים לפנים, כן לב האדם לאדם", האדם כפי שהוא מתייחס לזולת, כך מתייחסים אליו. כפי שדמותו של האדם במים, כך התנהגותו משתקפת ביחס הסביבה אליו.

וזהו שנאמר: "אלה תולדות נח", אם אתה תהיה נח לבריות, נח במידותיך, ובאופן דיבורך ונימוסך, הרי התולדות והתוצאות יהיו "נח" שגם אחרים יהיו נוחים איתך. ו"נח" אותיות חן, שתשא חן וחסד בעיני רואיך ומכריך.

"נח איש צדיק תמים" (ו, ט)

נח איש צדיק תמים היה. פירש ה'כף החיים', שבא הכתוב לרמוז שיש לאדם להתעלות בהדרגה, בתחילה היה "אישי" הלך בדרך הישר, ואחר כך נהיה "צדיק" ולאחר מכן הגיע לדרגת "תמים" ומושלם, עד שזכה לדרגת "את האלוקים התהלך נח".

"ותשחת הארץ לפני האלקים ותמלא הארץ חמס" (ו, א)

"לפני האלוקים", פירש רבינו חננאל שבני אותו דור כבר איבדו את חוש המידה והמצפון, ולא חשו כלל בהשחתתם ותועבותם. צדיקים היו בעיניהם, ולא נשחתה הארץ אלא לפני האלוקים, שבעיני ה' זה רע, ובעיניהם היה זה כמנהגו של עולם.

הקדשות

זמני השבת

ר"ת	מוצ"ש	דה"נ	בני ברק
18:03	17:28	16:29	י-ם
18:06	17:27	16:14	

לבראות ולהצלתה: הרב משה בן אסתר, מרת שרה בת סוליה, הרב שלמה בן אסתר, מרת גילה בת ג'מילה. **לעלותי ושמת:** הרב עובדיה יוסף בן גורליה, הרב אהרן יהודה לייב בן גיטל פייגא, הרב שמריהו יוסף ניסים בן בתיה, הרב יעקב בן מרים, ר' אליהו בן משה, ר' משה בן אליהו, מרדכי בן שמעון, וויאן בת יעקב, שמעון בן מרדכי, דבורה בת רבי משה יעקב. **לרפואת:** הרב טוביה בן אסתר, תמר דבורה בת מיכל, לאה בת הינדל בריינדל הינדא. **לזש"ק:** מרים חנה בת חיה. **לזיווג חתן:** ז'ואל שמחה בת חנה, נועה בת רות, רינת בת רות, אסתר בת שרית, גילה בת שרית, יעל בת שרית, מרים בת שושנה סולטנה, חנה בת שושנה סולטנה, אליעזר זוסמן בן זיוה.

סיפורים והנהגות

על מרן הגר"ע יוסף זצוק"ל

"עכשיו יש מנטה"...

מרן זצ"ל היה מקפיד לברך בקביעות על בשמים בשבת, כדי להשלים מאה ברכות בכל יום. הוא היה מחשב זאת בכל יום ויום בשימת לב מרובה, אומר בקול את חשבון הברכות וטורח להשלים את החסר. בכל שבת היה מברך על "עצי בשמים", "עשבי בשמים", "מיני בשמים", ו"הנותן ריח טוב בפירות".

עבור זאת היה מבקש מרן שידאגו עבורו לענפים מהצמח המוכר "נענע מנטה" – מאחר שריחה עז ומורגש ביותר, ולצורך זה נטעו בני המשפחה שתילים מצמח זה באדניות שבמרפסת הבית.

לפני שנים אחדות, באחד מערבי השבת, בעיצומו של החורף, קרא הרב לבנו הרב משה שליט"א כשעה לפני כניסת השבת וביקש ממנו: "צא והבא לי מנטה לברכה". כידוע צמח המנטה עדין מאוד ובימות החורף הוא מתקשה לשרוד. הרב משה יצא לחפש ולא מצא ולו גם ענף אחד. לאחר מספר דקות פנה אליו מרן שוב וביקש ממנו "צא והבא לי מנטה לברכה". הרב משה יצא ושוב חזר עם תשובה שלילית. לאחר דקות מבקש מרן בפעם השלישית את המנטה. הרב משה עמל במשך דקות ארוכות לחפש אך שוב התשובה היתה שלילית.

"מרן פנה אלי", מספר הרב חקק, "וביקש את אותה הבקשה. יצאתי וחיפשתי שוב ושוב מכל כיוון ולא מצאתי. גם אני נשלחתי פעם נוספת, חיפשתי ביסודיות, אך לא מצאתי זכר לצמח זה. חזרתי למרן ואמרת לי: 'כבוד הרב, גם הרב משה וגם אני חיפשנו מכל כיוון אפשרי. אין מנטה'.

מרן הרהר שניה אחת, ואמר לי: 'צא עכשיו ותביא מנטה. עכשיו יש מנטה' "

"יצאתי החוצה, והנה באמצע האדנית מתנוסס לו צמח מנטה לתפארת. והיה זה לפלא"...

OVADIA YOSSEI
RICHON LEZION CHIEF RABBI OF ISRAEL

עובדיה יוסף
ראשון לציון הרב הראשי לישראל

בית יודיסט'א' ושב' מלצה
"ותם המצ' לומר"
הכבוד

הן כל יקר האם יבט סגור הנכד, חכמת חלבון, אזהר ירי אולן, לרבות חסן, חבא אמיקם וכלו מנסיים
יגוא ה' כיה אלוהו זמן עתק זמן כשה תהיה ר' אזה ידע אלא האז יזית כולל נזית דים יתן
כדור נילא ילא. זכרתי דין כתי אחריו, וזית כ' כדור מרבה ירו, רוצות נאלאם, אפתתו זמנך
נעלמה אור אורי, ומסודים סוף ט'גם וזית. מעורבם זיתן חן מערת רבנות אלהי האוסר
הערת המעונם, תפוחי כגם דמכרתי כ' כדור דודר אל אופניו. אשיר חלילי לזריעא.
וגני תלה זמנך ר' דינו יצא, לומר אל המעורר אל כ' המערה חושי תורה, ארכבת אר
הזיקם לנשיית תורה עשהוהרה, וזית לומר יאום וזנית חיים סוף וזני ויום זכריות
זיתך ונאלא מלילי כדנה ואורה וסדר יקף וכל טע וכל אחר יזיה יצ'א.
זכרתי הערת
אנחה יתן

מכתב המלצה מהגר"ע יוסף זצ"ל
למורינו הרב משה איבגי שליט"א על ספרו 'חכמת המצפון'

הגאון רבי עובדיה יוסף זצוק"ל
עם יבלחט"א מורינו הרב משה איבגי שליט"א

"זה השאלות???"

בשנה האחרונה לחיי מרן רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל, הוא מעד, נחבל בגבו והובהל לבית החולים כדי לוודא שלא נגרם כל נזק לגופו מחמת הנפילה.

הרופאים וידאו תחלה שמרן לא ניזוק מבחינה פיזית וגופנית. וכדי לבדוק שהנזק לא התבטא גם בפעילות המוחית וגרם לשכחה וכדומה, הוצרכו לשאול אותו מספר שאלות.

"כן, בבקשה", השיב מרן, "שאלו מה שאתם רוצים!" הרופאים פצחו בסדרת שאלות: "כמה ילדים יש לכבוד הרב?" "כמה בנים, וכמה בנות?" "כמה נכדים?"...

מרן השיב תשובות מדויקות, ולאחר מכן הוכיח את הרופאים: "אלו השאלות?! תשאלו אותי על דברים יותר עמוקים! הרי יש לכם פה בית-כנסת, תביאו כמה ספרים, תביאו ש"ס, תביאו רמב"ם, תביאו פוסקים, תאמרו לי את מספר העמוד, וכך נראה אם הזיכרון שלי לא נפגם חלילה"

על אתר הובאו למקום שתיים-שלוש מסכתות. הרופאים ציינו את מספר העמוד, ורבנו החל לדלות מתוך מעיין זכרונו הנובע את דברי הגמרא, הרש"י והתוספות...

הרופאים סברו, כי אולי הספרים המסוימים הללו נחרטו במקרה בזכרונו של מרן, ושלחו להביא ספרים נוספים מבית הכנסת, אך רבנו הפתיע אותם בזכרונו הבהיר, כשהוא מצטט בדיוק מופלא כקורא מתוך הכתב מכל הספרים עליהם נבחן. הרופאים סיימו את הבדיקה בהתנצלות: "סליחה כבוד הרב, הלוואי והמוח שלנו יעבוד כמו המוח שלך!"...

עד כלות הכוחות

מספר הרב אלבז שליט"א: "רבנו עובדיה יוסף זצ"ל היה שם מבטחו בבורא העולם, והיה נמנע ככל יכולתו מלפנות לרופא בשר ודם. עד שהגיע לגיל זקנה ושיבה, לא נזקק מרן לתרופות כלשהן.

זכורני, שלפני למעלה מארבעים וחמש שנה, כאשר היה עדיין מוסר שיעור לבעלי בתים בבית הכנסת 'שאל צדקה', הגיע מרן באחד הימים למסור את השיעור, כאשר חומו עלה עד ארבעים מעלות! על אף חוליו, לא היה מרן מוכן לבטל את השיעור הקבוע בשום פנים ואופן.

באותה פעם התחיל מרן את השיעור, ולאחר מספר דקות נעצר, מאחר שלא יכול היה לדבר. הוא קרא לי ואמר: "רבי ראובן, בא, תשב לידי ותדבר".

אמרתי לו: רבנו, לא הכנתי שיעור, ומה אגיד להם?

"תקרא את ה'שלחן ערוך' ותסביר", אמר לי מרן, "הלא אתה מוסר שיעור ברוממה [זהו שיעור שהתחלתי למסור על פי בקשת מרן], ומה שאתה אומר להם שם – תאמר פה".

התחלתי לדבר, ואחרי עשרים וחמש דקות חש מרן שננסכו בו כחות מחודשים, המשיך בעצמו את השיעור והחל לפלפל פלפולים עמוקים.

על ידי לימוד התורה הקדושה התרפא מרן, כפי שנאמר: "רפאות תהי לשרך ושקוי לעצמותיך" (משלי ג, ח), וכן, "כי חיים הם למצאיהם ולכל בשרו מרפא" (משלי ד, כב).

(מתוך הספר 'משכני אחריו' משפטים)

ללמוד עד הרגע האחרון

סיפר הגאון רבי פנחס רז שליט"א שפעם אחת נבח בחדר לימודו של רבינו בשעה שצלל לעומקה של תורה, בחידושי הריטב"א בבבא מציעא, וכשבאו להודיעו שהגיע זמן תפילת מנחה והציבור ממתין, נענה ואמר: "הביאו לי את החליפה והמגבעת".

מיד הביאו את הפראק וההמבורג, וכשבאו להושיטם לרבינו, מצאוהו שקוע בלימודו. חזרו ואמרו לרבינו "הגיע זמן התפילה!".

או אז רבינו קם ממקומו עם הספר בידו, הושיט את ידו הימנית – ובידו השמאלית המשיך להחזיק את הריטב"א וללמוד מתוכו, ודבר זה חזר על עצמו גם כשהלבישו ידו השמאלית, אחז את הריטב"א בידו הימנית והמשיך בלימודו ועיונו, ורק לאחר שגמרו להלבישו סגר את הספר ונכנס להתפלל...

הפירות וירקות שבזכות רבינו

סיפר הגאון רבי דוד יוסף את הדברים דלהלן:

כשהייתי לומד בישיבת 'אור ישראל' בפתח תקוה, המצב הכלכלי היה קשה מאד. באחת הפעמים התלוננו בפני ראש הישיבה, הגאון רבי יעקב ניימן, על המצב הקשה, והוא השיב להם כי הוא משתדל מאוד לגייס כספים ובקושי מצליח...

באותם הימים נסענו, ונהג האוטובוס סיפר לנו בדרך, שהוא חזר בתשובה כששמע את הרב עובדיה יוסף בבית הכנסת, בהיותו דיין בפתח תקוה – והיום כל בניו לומדים בישיבות. אחד הבחורים שהיו איתי באוטובוס, הצביע עלי ואמר לנהג 'הנה הבן של הרב עובדיה'. הנהג התרגש ואמר לי: 'תגיד לאבא שלך שכל מה שיש לי זה בזכותו'. הוא סיפר לי שהוא גר בכפר אברהם. ויש לו משק.

ביום שישי חזרתי לבית, וסיפרתי למרן אבא זיע"א אודות אותו אדם. אבא ביקש להשיג לו את מספר הטלפון של אותו אדם. העליתי אותו על הקו, ואבא אמר לו: 'מדבר עובדיה יוסף, אני רוצה לפגוש אותך'. ואכן, אותו נהג הגיע לבית שלנו, ואבא אמר לו: 'אני מבקש ממך טובה. אני רוצה שתעזור לישיבה בפתח תקוה שאין להם כלום'. הנהג השיב במקום: 'אני מתחייב שבמשך שנה כל הפירות והירקות – יקבלו ממני חינם אין כסף'...

ואכן, ביום שישי היה מגיע טנדר לישיבה, ומוריד כמות אדירה של פירות וירקות. הטבח רץ והזעיק את ראש הישיבה, שהגיע מיד ואמר: 'אני לא יכול לשלם על זה'. אותו אדם השיב לו: 'זה הכל חינם'... 'למה?', שאל ראש הישיבה, והאיש עונה: 'בגלל הרב עובדיה יוסף'...

הרב ניימן התחיל לבכות, קרא לי, נישק אותי ואמר לי: 'תגיד לאביך תודה, והשנה הזאת אתה פטור משכר לימוד'. אז שכר הלימוד היה חמישים לירות, זה היה הרבה כסף, בשמחה ובטוב לבב רצתי אל הטלפון הציבורי, וסיפרתי לאבא על מה שקרה...

כעבור זמן מה אבא מגיע למשרד הישיבה, נכנס לרב ניימן ואומר לו: 'אתה אמרת לבן שלי שהוא פטור משכר הלימוד? מה זה קשור?'. הניח לו 12 צ'קים והלך...

העלון בחסות:

קרן ללומדי תורה

עזרה ברפואת שיניים
לאנ"ש ב-30% הנחה.
טיפול בוקר ע"י רופאה
(אשת אברך) 40% הנחה

הוצאה לאור של
ספרי הטיב הנמכרים
ב-40% הנחה מהעלות.

לפרטים: 052-7196515

טיב הרש"י

שאלות ותשובות על הרש"י בפרשת השבוע

"כל רמש אשר הוא חי לכם יהיה לאכלה כירק עשב נתתי לכם את כל" (ט, ג)

לכם יהיה לאכלה. שלל הרש"י לאלם הראשון צָרַר אללל ירק עֶשֶׂב, ולכם, כירק עֶשֶׂב שהפקרתי לאלם הראשון, נתתי לכם את כל:

(רש"י)

טיב הרש"י שאל, למה לא אמר שנתתי לאדם?

ותירץ, מובא בגמרא (ברכות לה.) רבי לוי שאל: כתוב: "לה' הארץ ומלואה" וכתוב: "והארץ נתן לבני אדם"? והגמרא מתרצת, שקודם הברכה, "לה' הארץ ומלואה", ואחרי הברכה, "והארץ נתן לבני אדם", לפי זה, ה' לא נתן את הארץ לבני האדם אלא לאחר הברכה, והיות שחייב הברכה ניתן אחר מתן תורה, לכן עד מתן תורה הפקיר את הארץ, שאם לא כן, מי שאכל הריהו מועל וגוזל את ה'.

שמנה לחמו

רמזים ופרפראות מהספר 'שמנה לחמו'

אשר בו רוח (ז, טו). לרמז גם על הרוחות הם השדים שגם הם באו אל התיבה.

מ'כל ה'בשר א'שר ב'ו ר'וח (שם). ר"ת אברהם שכולם ניצלו בזכות אברהם שהיה עתיד לבוא לעולם.

ויחל נח איש האדמה (ט, כ). לפי שהוא היה אז אדון ובעל על כל האדמה בצאתו מן התיבה, לכן קרא הכתוב איש האדמה שהיה אדון על כל האדמה שבעולם.

בבדיחותא

רק בישראל אפשר לשמוע אבא אומר לידד שלו:
"אם תיפול ותישבר לך הרגל, אל תרוץ אלי אחר כך לבנות
לי..."

לתרומות ולכל עניני העלון
ניתן לפנות לפל"ג 055-6763984
או למייל ALONORISRAEL@GMAIL.COM